GAZETA
DE TRANSILVANIA.

ANUL (KU PREANALTA VOIE.) AL VIII-LEA.

Nro 33. ***Brashov, 23. Aprilie.*** **1845.**

Gazeta de Transilvania ese de dóu orĭ ші Фóiea одатъ пе сeптъмънъ. Прецюл лор есте пе анюл ынтрег 8 фiорiнi (24 дóужечерĭ) ын афаръ ші 7 фiорiнi арунт ын Брашов.
Препътерацiа се фаче ын Брашов ла Редакцiе саŭ ла Едiторюл, iар ын афаръ не ла к. к. пощe, кът ші ла DDniĭ прiетенĭ кореспондецĭ аĭ пощрiĭ; ын Бъкуреці ла D. лiврар I. Романов ет Комп.

TRANSILVANIA.

Влаж. Апрiлie. Ын локюл ръносатюлуĭ канонiк Арсенiе Поповiч с'аŭ алес ші с'аŭ денумiт канонiк Теодор Серепi вiкарiюл ші протопопюл Фъгърашюлуĭ ші с'аŭ орындзит де ректор тотдеодатъ ла семiнарiюл клерiчiлор. Хърпiчia ші тактюл Дюлуĭ пърiнте Серепi сънт кънoскуте клерюлуĭ ынкъ din анiĭ декънд фусесе аiчi професор де фiлософiе ші маĭ мюлць врeме потарiŭ консiсторiал ші капiтюлар. Noi ле рекънoащем къ Дюлуĭ вine ла ын пост греŭ, къчi пе лънгъ алте даторiнце де канонiк, ва авea а кърцюĭ ын ашезъмънт кь вeнiторiĭ ынсемнате ші маĭ вine де чiнчiзечi жунi авзiторiĭ де теолоцie, карiĭ пънъ съ аiвъ порочiре де а фi примiцĭ ын семiнарiŭ ынш iаŭ едукацiа ын осевiте шкоалi а ле патрieĭ ші ын сiнюл алтор нацiĭ, iар ын нумаĭ ын лiчюл де ачi, прiн вртаре мюлць din тръншiĭ вiн кь фелiврi де претенсiĭ ші кь маниере че авiа се пот ынпъка вреодатъ кь дзхюл преоцеск; дар D. ректор ва фаче вine ші ва цinea а мънъ лецiле семинарiстiче ші ле ва есекута кь тоатъ енергiea черът ші атънчi ші гвiле дедате а кърцi асупра лумеĭ ынтрецĭ вор требui съ амбiцiоск. Лецea ынпрeснатъ кь о маниерь дълче е ын старе а плека орĭ каре чeрвiче.

— Ын зiлеле ачестea се ацeаптъ съ сосiаскъ аiчi М. Са преасфинцiтюл D. Васiлie Ерделi, епiскопюл ромънеск дела Орадиea маре.

MOLDAVIA.

Iашi, 8. Апр. Бюлетинюл офiчiал де астъзi публiкъ ын декрет а Ын. Сале Домнюлуĭ, прiн каре лум. са прiнцюл Грiгорiе фiюл Домнюлуĭ стъпънiторiŭ е денумiт епiтроп ал ынвъцетюрiлор публiче ын локюл Дюлуĭ м. ворнiк Ал. Балш каре ш'аŭ дат демiciа. Прiнцюл Грiгорiе ын вртареа пропозiцieĭ фъкуте де ынсаш адунареа цeнералъ е ынсърчинат тотдеодатъ а ынпрeснъ лукра, кь комicia школастiкъ ын челе че се атинг „де рангюл чел маĭ делiкат а крещерiĭ ші а ынвъцътурeĭ тiперiмeĭ патрieĭ“ кът се еспримъ ші декретюл домнеск. — Кът лум. са прiнцюл есте ачел бърват, каре ва ші пътрунде ын адевърателе требiнце але iнстiтуцieĭ ші а едукацieĭ публiче ші ва пропune челе маĭ потрiвите къ де амбънътъцire ын ачест рам, пь се поате ындоi нiмiнi, каре кунощe патрiотiсмюл чел лумюрiт а прiнцюлуĭ Грiгорiе ші iубiреа де кареа есте ынсуфлецiт кътрь нацiа са; акърeĭ фрътосюл вiторiŭ атърнъ партea чea маĭ маре дела едукацiea ші ынвъцетура че iа цeнерацiа де астъзi.

Експосiцiа стъреĭ ынвъцътурiлор публiче ын Молдова дела а лор рестаторнiчire пънъ ла анюл 1843 ші ын проект пентрь а лор реформъ.

(Ортаре).

Спре а се пътe прецюл лукрюрiле епiтропieĭ, ын перiод де 12 анi, адекъ дела 1832, пънъ ла 1843 инклусiве, атют деспре ынтребюнцареа тiпюлуĭ, кът ші а сътелор дестинате, алътърът ортъторiюл:

Таблоŭ.

Венiтюл касеĭ скоалелор дела 1832 пънъ ла 1843 инклусiв 4,775,747 леi, келтюелеле din каре се ынформъ авереа пемiшкътоаре ші мiшкътоаре, ынсъ кътпърареа каселор академieĭ 231,815. а институтюлуĭ 149,100, а скоалеĭ фетелор 95,851, скоалеĭ де маестрiĭ 59,000, адаос ла зидireа институтюлуĭ академiк 125,000, кътпърареа каселор din Роман 82,800, ажутор ла кътпърареа каселор din Бакъŭ 3150, din Фокшанi 5000, din Бърлад 3000, кътпърареа кърцiлор пентрь бiблiотекъ ші а инструментелор де математiкъ, химie, фiзiкъ, пентрь кабинет, литографiе, моделе де зугрювiтър ші а спелтелор де мънъ-фюптър ла скоала фетелор 245,868 леi 45 канi, спелте ла скоала де маестрiĭ 39,000 леi, ла скоатереа де сюб амапет а мошieĭ Вълениĭ 33,012, мобiлеле скоалелор din капiталие 22,131, де не ла цiпътрi 11,577, сума 1,106,304 леi 45 канi. Дар валора iнтрiсiкъ а аверiлор немiшкътоаре, кюпътате din унгрiжireа епiтропieĭ, спореще кь сума de 237,688 леi, ынсъ: скоала din Бакъŭ с'аŭ прецют 14.200 леi, din Фокшенi 24,500, din Бърлад 31000, din Текuч 25,000, валора мошieĭ Вълениĭ de 500 фълчi, фъкънd 5000 галб. се скад 33,012 леi дaцi, се сюе ла 141.988, сума 237,688 леi.

Лукът анѣвъл реал а скоалелор пѣблічe есте 1,343,992 леї, 45 бапї.

К е л т ѣ і а л а.

Dѣпре кът с'аѣ контролат ші с'аѣ лъвъпъцъціт de овщеаска адѣнаре,

Ал ажѣтор ла кавінетъл історіеї патѣрале 66,000 леї, ремънерації ла стрeіні діректорі de пансіоане ші ажѣторѣрі лътрѣ цінереа ла лъвъцътѣрь а фіїлор de боері, прін църї стрeіне 242,650 леї 20 бапї, цінереа а 12 пансіонері не ла зніверсітъцї стрeіне 332,901 леї 15 бапї, адѣчереа діректорілор, а професорілор дін църї стрeіне ші а маестрілор пентрѣ скоала de мъестрії 157,611 леї 66 бапї, ажѣтор ла комітетъл чентрал 43,200 леї, бапії дацї спре репарації а каселор de скоалѣ дін капіталіе ші дін цінѣтрі 128,078 леї, келтъеле непревъзѣте, че с'аѣ черът ал керсъл апілор, спре а се кътпъра лъкрѣрі ші а се дреце атът ла скоале кът ші ла інстітѣтѣрі 98,665 леї, цінереа а 431 елевї інтернї карії, ал діастімь de 12 апї, фігѣреазь ал Nр. de 1295, сокотіцї а 770 леї 2 бапї de лъвъл не ѣн ап, ал каре алтрѣ плата інспекторілор, а педагоцілор, летне de фок, дофторііле ші алте мъпѣпте келтъеле 1,000,491 леї 90 бапї, капіталъл ремас ла інкеереа ап. 1843 184,804 леї 81 бапї. Се адаоце сѣма келтъелелор дін каре се ал фортъ анереа пемішкътоаре ші мішкътоаре а скоалелор 1,106,304 леї 45 бапї. Фак ачесте сѣме песте тот 3,360,706 леї 77 бапї. Скъзѣндѣсь ачеастъ сѣмъ келтъіть de 3,360,706 леї 77 бапї дін сѣма венітълъї de 12 апї, каре есте 4,775,747 леї, ръмъл 1,415,040 леї 43 бапї, сокотіцї ал келтъіала плъцїї лефілор професорілор, алтрѣ лъвъцареа а 15,613 тінерї екстернї ші інтернї не 12 апї, лукът келтъіала не астъ епохъ ціне пентрѣ ѣн сколер 90 леї 78 бапї.

Дін ачест таблоѣ се лъмъреще къ каса скоалелор аѣ ал фііпцат ал ачест період de 12 апї о авере пемішкътоаре ші мішкътоаре de 1,343,992 леї 45 бапї, къ ал керсъл ачестор апї не рънд с'аѣ крескът 431 фії саѣ орфанї аї дрегъторілор статълї, ші къ ал тоате скоалеле пѣблічe аѣ маї фрекцентат ѣн пѣмър de екстернї, карії, ал каталоацеле апѣале а скоалелор фігѣреазь ал пѣмър de 15,613, дінтре карії о парте се деосевеск пріп лъкрърі ші слъжбе фолосітоаре.

Се маї вedereазь къ кь лъкрареа сцієнтіфікъ а корпълъї академік, с'аѣ продѣс 56 кърцї сколастіче, дінтре каре 25 тіпъріте, іар 32 манескрісе дѣпре кът се вede дін ліста алътърать. *)

Пре лънгъ ачесте: о соціетате дін корпъл академік се ал деле тпіеще кь компънереа ънъї лексікон de конверсаціе, картеа чea маї нітерітъ а ръспъndі ал пѣблік ѣпоцінцеле фолосітоаре. D. Іоан Алвінец аѣ традѣс ші аѣ тіпъріт о Макровіотікъ ші аѣ компѣс ѣн манѣал de Історіа Молдовеї, каре с'аѣ пѣс сѣь тіпар. D. Леон Філіпеск ѣн манѣал de агрономіе, D. Маноіл Філіпеск кълъторіа лъї Апахарсіс, DD. П. Крістє, Грігоріе Платон ші Сороченѣь сънт колабораторі фоеї періодіче: Ікоана Лъмеї, іар D. Балтасар Папаітеанѣ се деосевеще пріп літографііле, че рівалізазь кь чele маї фрѣмоасе а Германіеї. Лукът пріп феліврїте ал деле тпічірі, тінерітеа крескът ал пѣблічe, пеконтеніт контрівіазь кътрѣ лъкрърі, каре ал тіпъреск патрієї ѣн карактер de ал наінтіре ал келтърь.

Dар орї кът de ал пъкътор ар фі ресълтатъл къпътат ал ачест скърт період, пѣблікъл, пепътрѣнс de гревъцїле че се опѣн ал тетеерії скоалелор, нь ал четеазь а нѣпс ал паралелъ старea ал лъвъцътѣрілор поастре кь ачеа а церілор стрeіне, ѣнde кь тоатъ ал наінтіреа кѣпоцінцелор, гѣвернърile се сірѣвеск a ле ал деплініі пріп ал тродѣчереа de реформе нове, прекът ачеаста есте цінѣт din дісквсііле, ла каре ачест овіект есте свпѣс ал Франца, ал Германіа ші ал Мареа Брітаніе. Ачесте лъкрърі ар пѣтé несміптіт ал лесні ла ноі ал пѣвлъвъцъріле дорїте, дакь мъсърile, аївреа адоптате, ар пѣтé авé аїче деплінъ апліка ціе; дар кондіціїле ексцепціонале а ал пкапціѣрърілор поастре, не-ертъnd о асемінe лъкраре, ал трезіазь ла ноі мълт квестіа реформеї скоалелор.

Ал міжлокъл десватерілор асѣпра ънеї сістеме нові, потрівіт кь проектеле дате de маї наінте, се адаосе ал керсъл сколастік 184 3/4 ла свѣргѣрile капіталіеї треї скоале ал чепътоаре. Ал нсе тот атѣнче с'аѣ десфііпцат класеле а кътева спеціалітъцї, прекът ачеа a геометріеї практіче, a архітектѣреї ші a зѣгрѣвіреї, ші ка о реформъ радікалъ с'аѣ фост пропѣс:

1) А десфііпца тоате класеле пънъ ла чele елементаре, спре a ал чепе дела еа ѣн керс de лъвъцътѣрь дѣпъ о сістемъ нові.

2) А десфііпца інстітѣтѣріле, ал каре, ал пѣтереа реглементълъї органік, се креск фіїї ші орфанії дрегъторілор статълї ші ал локъл ачестъї ашезъмънт

3) Съ се трімітъ ал церї стрeіне ѣн пѣмър de 24 тінері, спре a се форма аколо ал феліврїте ратърі a цїінцелор ші a артелор, ка дѣпъ a лор алтоарчере, съ ре ал чеапъ класърile гімназіале, ал наінтъндѣсе пе тот апъл трептат пънъ ла чele маї ал алте.

Пріп ачесте мъсърі се сокотеа a се ал лътъра педечіле, че се пъреа къ се опѣн ла пропъширеле дорїте, кънd ведерат есте: къ атѣнче о реалітате, кеар de ар фі ші міжлочіе, с'ар пъръсі пентрѣ о перфекціе, ал пкъ проблематікъ, къчї ачеа адепъратъ нь се поате къпъта декът пріп конкврсъл мълтор ал трецїърърі фаворітоаре ші a ънъї тімпь маї ал деле нгат. Пентрѣ о асемінe мъсърь проектатъ с'ар чере a) ѣн період чел пѣцін de 10 апї, ал каре ал твъцътѣріле пѣблічe с'ар ал напоі, саѣ чел мълт ар ста пе лок, ші в) о келтъіалъ de 40,000 галвінї фърь деплінъ сігѣранціе de нітеріреа планълъї, къчї, чіне ва пѣтé асігура къ ачії пѣцінї тріміші кандідаці a спеціалітъцілор, вор ръмънеа пънъ атѣнче ал віацъ, нь се вор авате дела скопъл пропѣс, саѣ вор ръспънde ашептърeї? прекът аста с'аѣ тъмплат кь кандідатъл К.

*) Nоѣ нь неаѣ веніт.

Ped. Гаz.

Zefiрескѣ, каріле, dвпъ че кѣ келтвіала статълвї сѧ̀ъ крескѣт аіче, ші апоі ла вніверсітъцї стреіне съвършind кѣрсъл, ѧn лок а се ѧntоарче ѧn патріе, аѣ ѧntрат ка діректор а вней фавріче de фіер din Моравіа.

ѦЛ асемінe ѧnкѣпцїѣраре, інтересантъ пентрѣ соарта моралъ а църеї, ші повъцѣіт de експеріенца лѣкръторілор требѣте, вом десвълі деспре о парте недечіле челе адевърате, карeле се опвн аіче ла ѧntемеереа ші ѧnаінтіреа ѧmвъцътърілор пвблічe, ші апоі вом ѧnсъмна ші мъсврiле, че сокотім маприітоаре пентрѣ ачест маре обіект.

(Ва врма.)

Chronicâ.

Гречіа. Атіна, 6. Апр. Щіреа че се лъцісе деспре непрімірea прінцелвї Міхаіл Обреновіч ла рецеле Ото, декът нътаї свнт кондіцїе de a се прezента прін солвл Тѣрчіеї а кърeї есте свнсе ка сербіан, се адевері деплін. Аша Міхаіл пъръсі Гречіа скърбіт. ѦЛнтр'ачееа врма арътѣ къ рецеле Ото авѣ дрептате a се пърта кѣт сѧ̀ъ пъртат; пентрѣ къ токма акѣта чіркълѣ вn memorandal порцеї адресат кътръ пътеріле европене, прін каре ачеea врea a доведі неапърата требѣінцъ de a грътъді спре Тесалія остъшіme маї мълтъ, dвпъ че ѧn Гречіа се фак атътea мішкърї въditоаре de o доріцъ de a кълка провінцїі тѣрчещї, ла каре се маї адаогъ ші непіреа прінцелвї сербіан. — Гречіі воеск чева. Пънъ ѧn сеара din 6. Апр. dвхърile ѧn Атіна се афла ѧn мішкаре преасеріоасъ. Се лъцісеръ дóъ фелїѣрї de вещі: къ Маврокордат ар вої о revoлвцїе; къ Колетіс ар ста ѧn капъл вней контрареволвцїі. Гарnizonвл се мълцї, се лѣаръ ші алте мъсврї страordinare. Окърмвіторївл Атічеї Папалексопвлос ші діректорвл de поліцїе ѧn Атіна Петрококтос фѣсеръ скоші фъръ вестe din але лор пострї ші ѧn локъл лор се рънdвіръ алцїі. Новл кърмвіторіѣ ал Атічеї слобозі о проклamaцїе кътръ Атеніені, прін карeї пофтеще a пъзі лініще. Кѣ тоате ачестea Колетіс ера лініщіт ші весел, іар рецеле ші рецina ѧn ачеea сеаръ стътърă de фацъ ла сербареа аніверсареї de revoлвцїа гречеаскъ ші фѣсеръ прімірі de кътръ попор кѣ тоате семнеле de свпзнере. — Есте de ѧnсемнат, къ ѧntre ачесте мішкърї ші ѧnіентътърї газетеле гречещі кѣт ші тіпарївл преste тот скъпат фіінd de орі че рестрінgere, се чеартъ ші се ѧnжѣрă кѣ тоатъ патіма че поцї сокоті; ші тотвш токма прін асемenea черте ієщі се лъмвреще адевървл de мінвне, пентрѣ къ маї ла врмъ сімцвл чел съптос ал попорвлвї цїе алеце вінеле din ръѣ, латвра din дрождіі. (Газ. внів.)

Тѣрчіа. Константінопол, 2. Апр. Харпікѣл Омер паша (крещін тѣрчіт), каре фрекъ пе Албанезі ѧn анвл трекът, врѣмдвіce de інтріџеле тѣрчілор фанатічі ,лінї черѣ dimіcіa, пе карeа свлтанвл о прімі хотърндвї пенсіе анвалъ. Dар іатъ къ авїа лѣаръ пе Омер de пе капвл арнъуцілор, кънd прео міїe інші din еї се ші скъларъ армаці, ѧnкѣрсеръ асвпра мънъстіреї сѳ. Арсеніе ші о пръдаръ, іар дела алта вчісеръ ші треї кълвгърі карії пѣ пътѣсеръ скъпа кѣ фѣга. Аша dар требіле ѧn Албаніа ѧnчеп a се форма токма ка ѧn анвл трекът. (Газ. внів.)

Прѣсіа. ѦЛn провінцїіле прѣсіene се цін діете партікларе, каре фак фелїѣрї de сфатърі ші черерї; ѧntре ачелea ѧnсемнът лібертатеа de тіпарів. ѦЛn провінцїіле дела Рен се ѧnкеіе о черере ѧn прівінца ачеаста кѣ 63 ѧn контръ ла 6 гласърї, ѧn Сілезіа кѣ 55 ѧn контръ ла 24; ла Берлін щім че сѧ̀ъ фъкът.

Саксонія. Dрezda, 16. Апр. Маі. Са рецеле Прѣсіеї сосі аічі ієрі dвпъ амїazі спре a фаче візітъ фамілієї domнітоаре de ачі ші спре a лва пе соцїа са рецina карea петрекѣ ла къртea Саксоніеї.

Бріtанія маре. Лondon. ѦЛn 8. Апр. іар маі вені пе маса касеї de жос каѣса дескідереї скрісорілор стреіне прін оамені гѣвернвлвї. Маі тощ тъдларії рекѣпоскѣръ, кѣ апѣкътера ачеаста есте прea рѣшінътоаре ші блъстъмать; dар dвпъ че се доведі, къ кондіка Англіеї ар кѣпіnde ѧn адевър вn артікол de лецe, прін каре гѣвернвлвї се дъ воіе a дескіde скрісорі ѧn тімпърі фоарте періkлоасе амерінцетоаре de тѣрбърърі ѧn лъвнтрвл цереї, прічіна вені ла вотізаціе ші кѣ 161 ѧn контръ ла 78 се хотърѧ, ка гѣвернвл ші пе вінторіѣ съ аібъ дрептвл a дескіde нътаї скрісоріле оамені лор кѣ препѣс de карії ар фі театъ къ кѣцетъ ревелії ш. а. Кѣ тоате ачестea се паре къ партіdа dвшманъ дескідереї пѣ се ва одіхні пънъ пѣ ва скоате ла кале німічіреа ачелеї лецї вечінстітоаре. ѦЛn Франца, Белцїѣ ші Nордамерікa гѣвернеле п'аѣ ачел дрепт врѣт; dар ѧn алте церї? — — Тот ѧn zioa ачеаста внвл din депвтацїі ащерѣ о черере інтересантъ асвпра ѧngропърії морцілор прін четъцї ші прін бісерічі, прін каре аервл се ѧnчътеазъ фоарте, воалеле се мълцеск ші віаца оамені лор се скъртъ. Маі дъзнъзі се ворбіа ѧn Франца кѣ deadinсвл, къ ар фі біне ка морцїі съ пѣ маі фіе ѧngропаці спре пътоаре ші спре храпъ вермілор, чі dвпъ че іаѣ комъndат, съї ардъ ѧntокта кѣт фъчеа романії ші елінії, карії dвпъ пърерea медічілор de астъзі ѧn пънтвл ачеста фѣсеръ мълт маі ѧnцелепці ші поші лор мълт маі пе'нтересаці, карії dакъ ар фі маі ѧntродвс ші обічеївл de a ѧngропа пе чеї богаці прін капіціле челе марі ші прін крінте, ші ла къціна ані іар фі скос спре аі слъжі a доа оаръ, ар фі къщігат пътере de вънет. Аша dар ші каса Англіеї декларѣ кѣ 66 гласърї ѧn контръ ла 49, къ ѧngропарea морцілор ѧn лъвнтрвл четъцілор марі e фоарте стрікъчоасъ ші къ парламентвл съ афле мъсврі de ѧndрептаре.

Несфершцъ. Міністрвл Сір Роверт Пеел хотърѣ, ка орі кѣ че кіп съ се dea вn ажторіѣ de вані внві семінар романо-католік din Ірландіа. Ачеаста рідікъ асвпрвї опозїцїе фоарте греа. ѦЛа 11. Апр. ѧn каса de жос депвтатвл Ферand ащерѣ о контрачерере свскрісъ de дóъ мії інші, апоі декларѣ, къ dакъ Сір Роверт Пеел dъ „папісташілор“

ажторіѣ, лѣкреазъ дѣпъ dorma diavolълві ші а лві антіхріст, ръстоарнъ лівертатеа націоналъ, парламентъл, тронъл, конституціа ші къ ronind асетепеа планврі фінанціале, пѣ се поате ка съ пѣл тръспаскъ din черіѣ пънъ ân сфършіт. — Тоці рісерѣ кѣ гѣст de ачеа черере віготъ ші фанатікъ.

Албанезіі ші лімва лор.

Европенії пънъ ân zілеле поастре аѣ кѣпоскът Албаніа ші пе Албанезі пътаі din внѐле цеографіі преа песігвре ân прівінца ачеаста. Албаніа пе акърві лъкъіторі Търчіі ăі пътеск Арнъвці, їар еі ântre сіне се zік Скіпетарі, оамені вітежі ші іѣвіторі de лівертате, се ântinde пе лъпгъ тареа adріатікъ ші іопікъ пе маі вине de 700 мілврі пътрате. Нътърал сфълелор de націа албанъ нічіні пѣ лаѣ ânсемнат пънъ акъта кѣ акъратецъ, dар албанезіі сінгврі кред къ нътърал лор трече пеste дóъ міліоане, din каре прекът щім бървації чеі маі харпічі се афлъ ръспândіді ân Търчіа ші пе аіреа ân слъжве остъщі. Noі ânделецем ачі, къ de Албаніа се цін ші цінвтріле челе пеатърнътоаре, кът а Съліоцілор, Хімаріоцілор, Zadріноцілор, din карії ѣн маре нътър ăші вързаръ съпцеле пентрѣ лівертатеа Гречілор. Албанезіі съпт тъіаці кѣ релецеа ân треі пърці, грекоръсъріпені, апвсепі ші maxomedani; dар чел маі маре ръѣ аѣ фост пънъ акъта пентрѣ дъпшіі, къ пекът съ аівъ врео літератвръ, dар нічі de алфавет пѣ се нътеа вкъра ші пѣ с'аѣ поменіт съ се фіе ânчеркат чінева а скріе чева ân лімва албанезъ. De ачі врмі, къ ші слъжба dътnezеіаскъ се сфършеще пънъ астъзі ân лімвъ стрънъ, din карва нічі ăпшіі преоці de рънd пѣ прічеп маі німік. Дакъ арнъвці вреаѣ съ ânвеце ші еі карте ші скрісоаре, ânвацъ пънъ акъта парте маре гречеще, ânсъ фіреще къ нътаі чеі маі авъді, їар породъл заче ântрѣ ântънечіме маре.

Кѣ тоате ачестеа din націа албанезілор аѣ ешіт ші пънъ ân времіле поастре маі мълці оамені прокопсіці ші адънаці ân цінцеле европене, ânсъ съпт пътіре de алте націі ші анвме съпт фірме de гречі. Есте ânсъ de тіраре, къ нічі вніі din ачеіаш пѣ с'аѣ гъндіт пънъ акъта despre кінъл кът съ ашеze ѣн алфавет потрівіт лімвеі албанезе ші съ пвіе ѣн страт de літератвръ націонал, din каре съ се реверсе вінекввътареа черълві престе ачел неам вреdнік de о соарте маі вънъ. Dар їатъ къ веакъл ал 19леа, ачест веак ал лътінілор дещептъ ші dінтре Албанезі пе ѣн върват ânвъпіат de ївіреа кътръ націа са ші кътръ лътінареа еі, каре пѣ'ші крецъ остенеала, стареа ші вретеа ân ръстітп маі de 20 ані, пънъ че ашезъ ѣн алфавет потрівіт, ântокті о філадъ пе каре о ші тіпърі ші традъсе кътева алте кърці ân лімва са націоналъ. Ачел върват есте D. Naѣm Папаіот Векіл Харч, пъскът ân Віткъкі Колопеі.

33 топврі осевіте се афлъ ân лімва албанезъ ші Dлві формъ тот атътеа семне саѣ літере пентрѣ ачелеаш. — Am ânделес, къ ân Албаніа фѣ прімітъ афлареа Dлві Naѣm кѣ пеащептатъ кълдърь ші вѣкврie, ânкът ѣн маре нътър de арнъвці ші ânчепърь а скріе ân лімва лор ші кѣ літереле фінврате de Dлві. Есте de доріт, ка асвпра ачестеі ântрепріндері атът de скътпе ші фолосітоаре съ се трагъ лъареа аміпте ші а алтор арнъвці карії се афлъ лъкъіпd прін алте цері ші ânкъ мълці din ачеіаш ân старе преа вънъ. Прін ачеаста албанезіі ар кълціга нетърціпіт de мълт ân окіі лътіі. Націа албанезілор аре dѣх ші істеціме: кът се поате ка вървації ачелеіаш съ маі равде ші ân віторіѣ ѣмілітоареа рефлексіе а стръпілор, къ еі п'аѣ нічі алфавет, пекът літератврь. Дечі вървації албанезі ântвръщіпаці ачест непрецвіт продъкт ал пъчіі, съдіці ші воі ân сінъл націеі поастре щііпцеле ші фрътоаселе арте; кѣпоащеці къ е пеste пътінцъ, ка породъл — афарь de преа пъціні — съ поатъ лъа врео прокопсіре ân лімвъ стрънъ, фачеці ка ші фіі вощрії съ лавде пе Dътnezеѣ ân лімва сѣпть кѣ лапгеле тамеі лор. Прімінді кѣ драгосте фръцаскъ афлареа ші ânчепътвріле Dлві Naѣm; ші фііndкъ аѣ жерфіт атът de мълт пентрѣ лътінареа пеатълві съѣ, пѣ въ прецетаці аі ântinde тънъ de ажторіѣ кѣ тоате міжлоачеле требвінчоасе. Din скрісоріле впор пріетіні афларът, къ о парте din арнъвці лъкъіторі ân церіле ачестеа прімірь кѣ ръчеалъ ші кѣ пепъсаре остенеліле Dлві Naѣm; се паре къ вніі ка ачеіа пѣ кѣпоск імпортанца ачелеі ântрепріндері атът de фрътоасе. Dар noі credem, къ кѣ време ле ва пъреа рѣѣ de ачеа пепъсаре а лор.

Din Брашов.

„Скріеці поътъці din тоатъ лътеа, dар din цінътвл вострѣ челе маі пвціне,“ аша ні с'аѣ zic de кътръ вніі алдіі. Че въ пасъ? Четатеа поастръ пѣ е кънітал а врелнеі цері, пентрѣ ка съ се факъ ântрънса мълціті de скітвърі ân евіпеміпте ші ân персóне, чі noі аічі съптем четъцені (bourgeois), месеріаші, негвцеторі ші пегвцетораші, економі ші съръчіме, карії тоці віецвіт респектіве ân лініще атът de маре, ânкът пе ângrozim кънd ні се спвне ші пóъ вneорі (...), къ пе аіреа оамепіі пв'шї ânделег граіѣл de сгомотѣл din вліце. Кѣріосітатеа поастръ пѣ мерце маі departe ка пънъ спре ферестріле впор вечіні, карії пе семпе ші еі пе поартъ гріжа, ші дакъ пѣ с'ар афла внѐле дѣхърі неодіхніте, каре маі скорпеск кате дóъ треі репрезептації театрале, кате чінчі шесе копчерте кѣпічеле, noі ам віецві маі лініщіці декът алвінеле еарпа.

— Кѣ тоате ачестеа поате фі къ алтъдатъ въ вом щі спвне ші маі мълте. —

РЕДАКТОР: ГЕОРГІЕ БАРІЦ. EDITOR: IOAN ГЪТТ.